

Bohuslav Martinů (1890 – 1959)

Narodil se ve věžní místnosti (rozloha 25 m²) kostela sv. Jakuba v Poličce. Jeho otec Ferdinand byl obuvník a vykonával funkci pověžného – jeho úkolem bylo držet stráž ve dne v noci proti ohni, natahovat věžní hodiny, zvonit klekání (18 hodin). Pětičlenná rodina Martinů (otec, matka, Bohoušek, sestra, bratr) žila ve věži (36 m nad zemí) až do 11 Bohuslavových let. Rodina nescházela z věže dolů do města příliš často, spouštěli po provazu košík na potraviny a základní prostředky do domácnosti a naplněný ho zase vytahovali zpět nahoru. Malý Bohoušek si proto myslel, že lidé jsou velice maličcí, z výšky je viděl jako malé figurky. Martinů jednou svoji věž přirovnal k majáku.

Ve vzpomínce z roku 1934 v Paříži píše: „Myslím, že tento prostor je z mých největších dojmů z dětství, který si nejvíce uvědomuji a který asi hraje velkou úlohu v celém mém názoru na kompozici. Nejsou to malé zájmy lidí, starosti, bolesti nebo radosti, které jsem viděl z velké výšky. Je to tento prostor, který mám stále před očima. Prostor a příroda, ne lidi...“

Bohuslav studoval na pražské konzervatoři – housle, varhany, skladbu. Byl žákem hudebního skladatele Josefa Suka.

Kvůli hudebnímu studiu pobýval dlouho v cizině. Ve Francii se oženil s Francouzskou Charlottou. Tam manželé Martinů zastihla 2. světová válka. Když Němci obsadili Francii, emigrovali manželé Martinů do Ameriky, kde zůstali až do roku 1953.

I když se do vlasti Martinů už ani po válce nevrátil, udržoval s domovem neustále spojení, dychtivě sledoval život u nás, vzpomínal na českou krajinu, na své dětství strávené v Poličce, na zvyky, které se dodržovaly. Tyto všechny prožitky Martinů zakomponoval do svých děl.

Umírá ve Švýcarsku. Po 20 letech byly jeho tělesné pozůstatky převezeny do rodné Poličky a uloženy do rodinného hrobu vedle jeho manželky Charlotty.

Dílo:

Písničky na jednu stránku

Písničky na dvě stránky

- tato dvě díla obsahují písně s doprovodem klavíru na texty lidových písní. Tyto drobné křehké skvosty vznikaly v sousedství mrakodrapů; zuřila druhá světová válka, která zahnala Martinů do Ameriky. Z lidových textů na něho dýchalo kouzlo vzdáleného domova.

Otvírání studánek – pro napsání byl inspirován zvykem dětí na Vysočině. Na jaře chodily čistit studánky zanesené přes zimu listím a blátem.

Památník Lidicím – tuto symfonickou skladbu napsal za druhé světové války jako protest proti fašistickému barbarství (vypálení obce Lidice a její srovnání se zemí)